

Hải quan Việt Nam tái cử Chủ tịch Ủy ban Kỹ thuật Thường trực của WCO nhiệm kỳ 2025-2026

07:48 15/05/2025

Từ ngày 5-8/5, Phiên họp lần thứ 247/248 của Ủy ban Kỹ thuật Thường trực (PTC) đã diễn ra tại Trụ sở Tổ chức Hải quan Thế giới (WCO) ở Brussels, Vương quốc Bỉ. Sự kiện thu hút sự tham dự của gần 300 đại biểu dự trực tiếp đến từ các cơ quan hải quan thành viên, tổ chức quốc tế, khu vực tư nhân và các cơ sở nghiên cứu trên toàn cầu.

Tại Phiên họp, Việt Nam tiếp tục được các thành viên WCO tín nhiệm tái cử giữ cương vị Chủ tịch Ủy ban Kỹ thuật Thường trực WCO nhiệm kỳ 2025-2026. Điều này thể hiện sự ghi nhận của Ủy ban cũng như thành viên WCO đối với vai trò chủ động, trách nhiệm và hiệu quả của Việt Nam trong nhiệm kỳ Chủ tịch PTC 2024-2025.

Bà Nguyễn Thị Vĩnh Hoài, Chủ tịch PTC điều hành phiên họp

Trong bốn ngày họp của PTC, các đại biểu đã thảo luận nhằm xây dựng các phương án và định hình cách Hải quan sẽ ứng phó với những thách thức hiện

nay, bao gồm biến đổi khí hậu, chuyển đổi số và sự gia tăng khối lượng thương mại quốc tế, đặc biệt là thương mại điện tử. Các sáng kiến từ việc thúc đẩy Hải quan xanh, giải quyết các vấn đề liên quan đến thương mại điện tử, đến việc tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa (MSME), góp phần hiện thực hoá cam kết của WCO vào năm 2025 về hiệu quả, an ninh và thịnh vượng.

Được thành lập từ tháng 4 năm 1953, Ủy ban Kỹ thuật Thường trực là một trong những cơ quan cốt lõi của WCO, đóng vai trò trung tâm trong việc phát triển các công cụ kỹ thuật, thúc đẩy tạo thuận lợi thương mại và hỗ trợ các cơ quan hải quan đối phó với những thách thức ngày càng gia tăng. Các phiên họp PTC được tổ chức định kỳ hai lần mỗi năm, là diễn đàn chuyên môn quan trọng, nơi cập nhật, thảo luận và thống nhất các nội dung kỹ thuật trước khi trình lên Ủy ban Chính sách và Hội đồng WCO.

Đây là kỳ họp thứ hai Hải quan Việt Nam đảm nhiệm vai trò Chủ tịch PTC, do bà Nguyễn Thị Vĩnh Hoài, Tham tán, Đại sứ quán Việt Nam tại Bỉ, Đại diện Hải quan Việt Nam tại WCO, điều hành.

Trong khuôn khổ chủ đề hoạt động của WCO năm 2025 - “Cơ quan Hải quan thực hiện cam kết về hiệu quả, an ninh và thịnh vượng”, Phiên họp lần thứ 247/248 của PTC tập trung thảo luận nhiều nội dung trọng tâm nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động hải quan toàn cầu.

Các chủ đề nổi bật bao gồm: Thương mại điện tử, xây dựng và củng cố mạng lưới Hải quan toàn cầu, quy tắc xuất xứ hàng hóa, phát triển Dự án Hải quan thông minh, triển khai Kế hoạch hành động tại các khu vực biên giới dễ bị ảnh hưởng, thúc đẩy Sáng kiến Hải quan xanh, thực thi Hiệp định Tạo thuận lợi Thương mại của WTO (TFA), nghiên cứu thời gian giải phóng hàng, xây dựng cơ chế đánh giá hiệu suất hoạt động hải quan, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hải quan, quản lý khu vực tự do, và rà soát Khung tiêu chuẩn SAFE về an ninh và tạo thuận lợi thương mại toàn cầu.

Hình ảnh toàn thể phiên họp PTC 247/248

Với sự tham gia tích cực và các phiên thảo luận sôi nổi trong bốn ngày làm việc, Phiên họp lần thứ 247/248 của PTC đã thông qua Chương trình hoạt động của Ủy ban giai đoạn 2025-2028 và đạt được nhiều kết quả quan trọng.

Tại Phiên họp, PTC đã xem xét tiến trình sửa đổi Khung tiêu chuẩn SAFE sau chu kỳ đánh giá 2021-2025 và đã thông qua dự thảo sửa đổi năm 2025. PTC cũng thảo luận dự thảo Báo cáo nghiên cứu chung WCO-WTO-ICC về tích hợp doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa (MSME) vào chương trình AEO, cùng với đề xuất xây dựng hướng dẫn mở rộng AEO cho thương mại điện tử xuyên biên giới. Ngoài ra, PTC ghi nhận đề xuất của GEA liên quan đến việc sử dụng Thiết bị an ninh thông minh để xử lý việc vận chuyển các lô hàng nhỏ lẻ nhằm đảm bảo thuận lợi hoá thương mại và đảm bảo an ninh chuỗi cung ứng trong môi trường thương mại điện tử phát triển mạnh mẽ như hiện nay.

Các thảo luận về Hướng dẫn thực hành của WCO về các khu vực tự do tập trung vào các nội dung như xác định rủi ro, minh bạch thông tin, chia sẻ dữ liệu và áp dụng công nghệ trong giám sát hàng hoá. Các hướng dẫn này đóng vai trò tham chiếu quan trọng nhằm hỗ trợ các cơ quan hải quan tăng cường hiệu quả quản lý, kiểm soát và tạo thuận lợi thương mại, góp phần nâng cao năng lực quản lý và đảm bảo an ninh chuỗi cung ứng toàn cầu tại các khu vực tự do.

Kết quả tích cực của dự án đánh giá khả thi Nghiên cứu thời gian giải phóng hàng cũng được Ủy ban bàn thảo và ghi nhận. Theo đó, WCO đã hoàn thiện nghiên cứu khả thi quan trọng này nhằm phát triển hệ thống cơ sở dữ liệu TRS mới, với nguồn tài trợ từ Dự án chung WCO/JICA. Phương pháp tiếp cận theo từng giai đoạn nhằm giúp các Thành viên đo lường tốt hơn thời gian cần thiết

để giải phóng hàng hoá và cải thiện việc tạo thuận lợi cho thương mại. Dự án này đã nêu bật các yếu tố thành công chính, bao gồm tính khả dụng của dữ liệu, sự hợp tác giữa các cơ quan và khả năng tương tác và tích hợp của hệ thống công nghệ thông tin. Bên cạnh đó, PTC cũng đã xem xét và thông qua Hướng dẫn TRS được cập nhật (phiên bản 4 năm 2025).

Tiếp nối kết quả từ phiên họp trước, PTC tiếp tục thảo luận và đưa ra hướng dẫn liên quan đến Bảng tổng hợp các Thuật ngữ Hải quan quốc tế. Hiện nay, WCO đang tiến hành đánh giá toàn diện Thuật ngữ Hải quan quốc tế để đảm bảo tính liên quan và phù hợp của thuật ngữ này với hoạt động thương mại và hải quan toàn cầu đang phát triển. PTC ghi nhận các ý kiến của Thành viên về việc nên xem xét giữ lại các thuật ngữ không thuộc phạm vi hoạt động của hải quan trên cơ sở thừa nhận mối liên hệ chặt chẽ giữa lĩnh vực hải quan và thương mại.

Trong nỗ lực xây dựng các chuẩn mực đối với quy tắc xuất xứ của WCO, phiên họp sau đó bàn thảo và thông qua kết quả Nghiên cứu khả thi về Khung kết nối cho Giấy chứng nhận xuất xứ. Đây là một phần trong nỗ lực tăng cường hợp tác và số hoá Hải quan theo Kế hoạch Chiến lược 2022-2025 và sáng kiến này do Ủy ban Kỹ thuật về Quy tắc Xuất xứ (TCRO) triển khai nhằm mục đích cải thiện việc trao đổi dữ liệu liên quan đến xuất xứ trong thương mại quốc tế. Với sự thông qua của TCRO và PTC, báo cáo nghiên cứu này sẽ tiếp tục được hoàn thiện và dự kiến công bố vào giữa năm 2025. Bên cạnh đó, PTC ghi nhận những cập nhật hướng dẫn của WCO liên quan đến việc xử lý các hành vi bất thường về xuất xứ (trừ gian lận) nhằm hỗ trợ Thành viên phát hiện và ngăn ngừa tốt hơn các bất thường liên quan đến xuất xứ đặc biệt liên quan đến các tiêu chí của xuất xứ thuần túy và tự chứng nhận xuất xứ.

Đặc biệt, tại phiên họp này, PTC đã tổ chức một phiên thảo luận chuyên sâu về thương mại điện tử, được coi là một ưu tiên chiến lược trong hoạt động xây dựng chính sách của WCO. Phiên thảo luận đã giúp đại biểu trao đổi sau về các vấn đề trọng tâm như xử lý lượng hàng hoá giá trị thấp, tăng cường hợp tác với các đối tác liên quan và ứng dụng công nghệ số nhằm nâng cao hiệu quả, đảm bảo hài hoà giữa tạo thuận lợi thương mại và tuân thủ quy định.

Minh Anh